

GEMEENTE WESTERVELD

bestemmingsplan

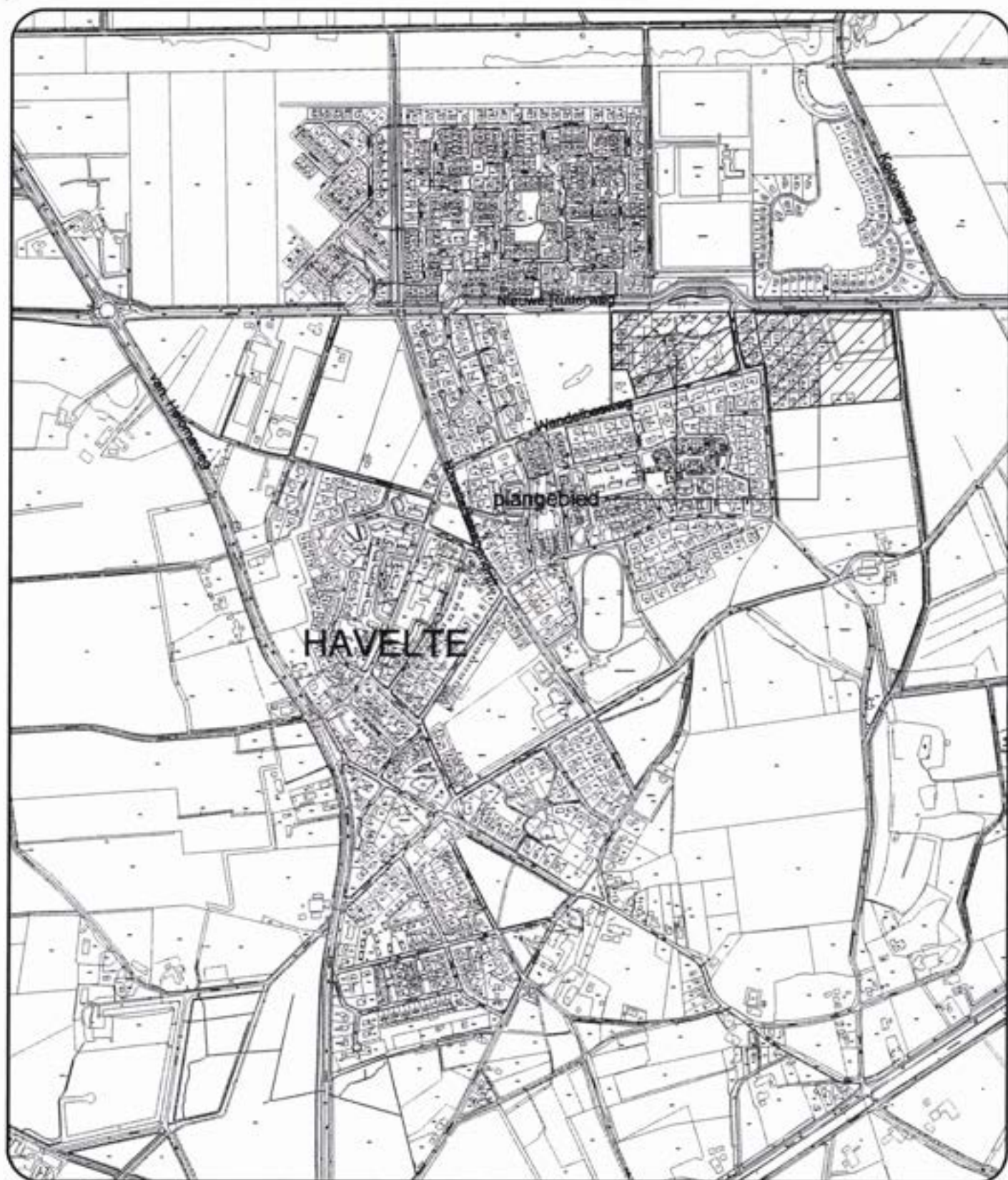
Hesselte

Toelichting

mei 2008

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1. Algemeen	1
1.2. De bij het plan behorende stukken.....	1
1.3. Situering van het plangebied.....	1
2. Onderzoek	2
2.1. Algemeen	2
2.2. Beschrijving van de huidige situatie	2
2.3. Beleid	3
2.4. Milieuaspecten	4
2.5. Archeologie	6
2.6. Natuur.....	6
2.7. Landschap en cultuurhistorie	8
2.8. Waterparagraaf.....	8
3. Het plan	11
3.1. Planbeschrijving	11
3.2. Juridische planopzet.....	12
4. Toelichting op de voorschriften	13
4.1. Algemeen	13
4.2. Nadere toelichting op de voorschriften.....	13
5. Uitvoerbaarheid	16
5.1. Economische uitvoerbaarheid.....	16
5.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	16
6. Overleg en inspraak	17
6.1. Overleg ex artikel 10 van het Bro '85	17
6.2. Inspraak.....	19
Bijlagen	
1. Voortoets, procedure Natuurbeschermingswet 1998	
2. Wateradvies	

afbeelding 1

SITUERING PLANGEBIED

schaal 1 : 10.000

tek.nr. V50054AA

plottatum: 9-5-2008

1.1. Algemeen

Aan de rand van het dorp Havelte is het recreatiecentrum Hesselte gevestigd. De huidige eigenaren (de initiatiefnemers) exploiteren deze verblijfsrecreatieve accommodatie sinds 1998. Het recreatiecentrum bestaat uit recreatiewoningen, chalets, verhuurappartementen, standplaatsen voor stacaravans en kampeerplaatsen. Daarnaast is er een hoofdgebouw met receptie, bedrijfswoning en horecafaciliteiten aanwezig en zijn er diverse voorzieningen voor de gasten. De Wandelbosweg, een openbare weg, doorsnijdt het recreatiecentrum en verdeelt het terrein in een oostelijk en westelijk gedeelte.

Om het economisch draagvlak van het bedrijf te versterken willen de initiatiefnemers het recreatiecentrum Hesselte laten uitgroeien tot een modern verblijfsrecreatiecentrum voor diverse doelgroepen. Het bedrijf wil een breed logiesproduct aanbieden in verschillende varianten. Het oostelijk terreingedeelte is door de eigenaar enkele jaren geleden vernieuwd en is thans afgerond. Om het bedrijf verder te ontwikkelen in kwalitatieve zin wil de eigenaar nu het westelijk terreingedeelte ontwikkelen. Hiervoor zijn 2 nieuwe Canadese blokhutten gebouwd en 8 bungalows in ontwikkeling. Daarnaast worden het hoofdgebouw en de inrichting van het terrein aangepast opdat het gehele recreatiecentrum voldoet aan de huidige kwaliteitseisen. Om de plannen te realiseren is een ontwikkelingsvisie opgesteld.

De vigerende bestemmingsplannen voor het plangebied, het bestemmingsplan "Hesselte" en het bestemmingsplan "Havelte-dorp", zijn verouderd. De toekomstplannen van de eigenaren passen niet binnen de vigerende bestemmingsplannen. Vandaar dat het bestemmingsplan voor het recreatiecentrum Hesselte wordt aangepast aan de huidige situatie en de toekomstplannen. Het onderhavig bestemmingsplan omvat de juridisch-planologische regeling voor het grondgebied van het recreatiecentrum.

1.2. De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Hesselte" bestaat uit de volgende stukken:

- *plankaart, schaal 1:1.000 (tek. no. WS0054AA);*
- *voorschriften.*

Op de plankaart zijn de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden en opstallen aangegeven. In de voorschriften zijn de regelingen en bepalingen opgenomen teneinde de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting, waarin de aan het plan ten grondslag liggende onderzoeksresultaten en beleidsmatige afwegingen zijn opgenomen. Bovendien wordt de juridische opzet van het plan toegelicht en wordt verslag gedaan van de inspraak- en overlegprocedure.

1.3. Situering van het plangebied

Het plangebied ligt aan de noordoost kant van het dorp Havelte aan weerszijden van de Wandelbosweg. Op afbeelding 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

2.1. Algemeen

Volgens artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 (Bro '85) dient het College van burgemeester en wethouders ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening een onderzoek in te stellen naar de mogelijke en wenselijke ontwikkeling van (een deel van) de gemeente. In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de huidige situatie in het plangebied, het relevante gemeentelijk en provinciaal beleid, de milieuaspecten en de waarden in het gebied.

2.2. Beschrijving van de huidige situatie

Recreatiecentrum Hesselte ligt aan de noordrand van het dorp Havelte. Het verblijfsrecreatieterrein is ruim 8 ha groot en wordt door de huidige eigenaar sinds 1998 geëxploiteerd. Recreatiecentrum Hesselte presenteert zich als een rustig en gevarieerd recreatiebedrijf, met mogelijkheden voor diverse doelgroepen. Het bedrijf bestaat momenteel uit 63 recreatiewoningen, 60 vaste standplaatsen voor stacaravans, 22 toeristische kampeerplaatsen en 9 chalets. Daarnaast zijn er de centrale voorzieningen in het hoofdgebouw met (bedrijfs-)woning, verhuurappartement, receptie, horeca, zonnestudio en schoonheidssalon (verhuurd).

De Wandelbosweg verdeelt het recreatiebedrijf in tweeën: een oostelijk en een westelijk gedeelte. Het oostelijk gedeelte van het plangebied is enkele jaren geleden opnieuw ingericht. In dit gedeelte van het terrein staan recreatiewoningen en bevinden zich de standplaatsen voor stacaravans en toeristische kampeerplaatsen. Het oostelijk gedeelte van het recreatiecentrum kent een gescheiden in- en uitgang (aan de Wandelbosweg respectievelijk Torenakkers) die beiden een automatische slagboominstallatie hebben.

Het westelijk terreingedeelte is bereikbaar vanaf de Wandelbosweg. Deze in- en uitgang is eveneens voorzien van een slagboominstallatie. Het wegen- en padenstelsel op het westelijk terreingedeelte is functioneel, maar kan kwalitatief nog wel verbeterd worden. In het westelijk gedeelte staan recreatiewoningen. Tevens zijn hier de centrale voorzieningen in en nabij het hoofdgebouw gesitueerd. Het hoofdgebouw is gedateerd en voor de huidige functie ondoelmattig ingericht. Oorspronkelijk had het gebouw een hotelfunctie (voormalig vakbondshotel en vakantiepark). Dit is in de inrichting nog goed herkenbaar (bijvoorbeeld veel te grote keuken in relatie tot de huidige horecafunctie). Ondermeer om de overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken, is de inrichting en de opzet van het hoofdgebouw de laatste jaren al wel gewijzigd. De horeca-activiteiten zijn verplaatst naar de zijkant van het gebouw. De horecavoorzieningen zijn bedoeld voor mensen die op het recreatiecentrum verblijven. Bij het hoofdgebouw liggen jeu de boulesbanen, een tennisbaan en een speeltuin. Daarnaast is er een centrale parkeer ruimte bij het hoofdgebouw gesitueerd.

Hoewel er een plastic peuterbadje staat, ontbreekt een echt zwembad. Dit wordt als een gemis ervaren. Voor de gasten op het recreatiecomplex worden in de zomermaanden veel activiteiten georganiseerd (spelletjes, muziekavonden, jeu de boules-wedstrijden enzovoort).

Het bedrijf rendeert de laatste jaren goed. Alle plaatsen zijn bezet en de toeristische verhuur (camping en huisjes) vertoont een stijgende lijn. De ondernemer wil, gelet op de veranderende wensen en behoeften van recreanten, zijn bedrijf nu verder ontwikkelen in kwalitatieve zin. Van een vergroting van de oppervlakte van het terrein is geen sprake. Voor het westelijk deel van het recreatiecentrum (inclusief de centrale voorzieningen) is door Van Gent Van der Reest een

strategische toekomstvisie opgesteld (september 2003). Hierin is beschreven hoe het bedrijf zich wil ontwikkelen. Recreatiecentrum Hesselte wil uitgroeien tot een modern verblijfsrecreatiecentrum voor diverse doelgroepen (huishoudens met en zonder kinderen, ouderen, groepen). Het huidige terrein wordt gemoderniseerd en de recreatieve belevingswaarde wordt verhoogd. Hierbij wordt de huidige karakteristiek zoveel mogelijk behouden. De primaire opzet is het aanbieden van een breed logiesproduct in verschillende varianten (toeristische kampeerplaatsen, seizoen- en jaarplaatsen, diverse typen huisjes, appartementen). In hoofdstuk 3 is de planbeschrijving opgenomen.

2.3. Beleid

Bestemmingsplan Havelte Dorp

Voor het dorp Havelte is in februari 2002 het bestemmingsplan "Havelte-dorp" vastgesteld. Het oostelijk deel van het plangebied was opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan "Havelte dorp". Bij de vaststelling van het plan is het recreatiecentrum Hesselte echter buiten de planopzet gelaten. Dit had te maken met het nog niet geheel gereed zijn van de ontwikkelingsplannen voor het recreatieterrein. Het vigerend bestemmingsplan voor het oostelijke gedeelte van het plangebied is momenteel het bestemmingsplan "Hesselte" dat is vastgesteld op 21 februari 1995. Het westelijk deel van het plangebied valt in het bestemmingsplan "Havelte-dorp" dat door de gemeenteraad van de (voormalige) gemeente Havelte is vastgesteld op 19 oktober 1982.

De gemeenteraad is bereid een planherziening van het recreatiecentrum in procedure te brengen, als de plannen van de ondernemer in een ondernemingsplan worden uitgewerkt en onderbouwd (visie voor de komende 5-10 jaar). Zoals in de vorige paragraaf valt te lezen is dit inmiddels gebeurd.

Provinciaal Omgevingsplan Drenthe

Provinciale Staten van Drenthe heeft op 7 juli 2004 nieuw omgevingsbeleid vastgesteld: het Provinciaal Omgevingsplan Drenthe (POP) II is de opvolger van het Provinciaal Omgevingsplan Drenthe (vastgesteld in 1998).

Het centrale uitgangspunt van het provinciaal beleid is en blijft het streven naar een duurzame ontwikkeling. Hoofddoelstelling van het POP II is het tot stand brengen van een evenwicht tussen enerzijds ontwikkeling en anderzijds handhaving en vergroting van de kwaliteiten van Drenthe. Kwaliteiten van Drenthe zijn bijvoorbeeld: (veel) ruimte en rust, het Drentse landschap, natuurkwaliteit, grondgebonden landbouw en sporen van het verleden. Het Recreatiecentrum Hesselte ligt in het POP II binnen de "hoofdkern" Havelte.

Doelstellingen van het provinciaal beleid ten aanzien van recreatie en toerisme zijn:

- Het verbeteren van de positie van Drenthe op de Nederlandse vakantiemarkt en daarmee het realiseren van een groter aantal overnachtingen en een hoger bestedingsniveau.
- Het kwalitatief en kwantitatief op peil houden - en waar mogelijk verbeteren - van de recreatiemogelijkheden.

Voor de continuïteit van de totale toeristische sector zijn uitbreidingsmogelijkheden voor de verblijfsrecreatie van belang. De provincie schrijft dat schaalvergroting, kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing nodig zijn en blijven om de sector concurrerend te houden. Bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling van de verblijfsrecreatie ligt het accent op versterking en uitbreiding van bestaande bedrijven, waaronder de mogelijkheid van omzetting van standplaatsen in recreatiewoningen. Doordat in onderhavig initiatief een kwaliteitsverbetering wordt beoogd, kan geconcludeerd worden dat het initiatief goed binnen het provinciaal beleid past.

Daarnaast schrijft de provincie Drenthe in het POP II dat het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen een aspect van verblijfsrecreatie is dat veel aandacht vraagt. Permanente bewoning leidt tot een verlies aan capaciteit in de verblijfsrecreatie (met extra behoefte elders), een verminderde economische omzet(groei) en werkgelegenheid en is strijdig met het verstedelijkingsbeleid. Daarom vindt de provincie het belangrijk dat gemeenten permanente bewoning niet toestaan.

De gemeente Westerveld treedt handhavend op tegen permanente bewoning. Een ieder die zich (na 31 oktober 2003) vestigt op een voor recreatie bestemd adres wordt aangeschreven waarna wanneer nodig handhavend wordt opgetreden. In de voorschriften van dit bestemmingsplan is permanente bewoning als strijdig gebruik aangemerkt. Aan de provinciale voorwaarde wordt derhalve voldaan.

2.4. Milieuaspecten

Bij het opstellen van een bestemmingsplan is het van belang om na te gaan in hoeverre milieuhygiënische factoren belemmeringen opleveren voor de voorgestane ontwikkelingen. In deze paragraaf zal worden ingegaan op een aantal relevante milieufactoren;

- *bodemonderzoek;*
- *mogelijke geluidhinder vanwege het wegverkeer;*
- *afvalstromen.*

Bodem

In verband met de geplande ontwikkelingen binnen het plangebied is het van belang om inzicht te hebben in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (grond en grondwater). Uit onderzoek moet blijken of de huidige kwaliteit belemmeringen voor de toekomstige bestemming van het plangebied kan inhouden en of er eventueel gesaneerd moet worden indien blijkt dat er vervuiling aanwezig is.

De gronden zijn momenteel al bebouwd, enkel ter plaatse van het zwembad komt geheel nieuwe bebouwing. Via een verkennend bodemonderzoek zal de toestand van de bodem inzichtelijk worden gemaakt; dit onderzoek zal voor het aanvragen van de bouwvergunning worden uitgevoerd.

Mogelijke geluidhinder vanwege het wegverkeer

Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) dient bij het opstellen van een bestemmingsplan aandacht geschonken te worden aan het aspect "geluid". Met betrekking tot geluid veroorzaakt door wegverkeer is in deze wet de verplichting opgenomen tot het verrichten van een geluidsonder-

zoek naar de geluidbelasting op gevels van woningen en daarmee gelijk te stellen geluidsgevoelige objecten binnen een in de Wgh genoemde onderzoekszone. Verblijfsrecreatieve objecten worden in de Wgh niet aangemerkt als geluidsgevoelig object. Bij verplaatsing van de bedrijfswoning moet wel worden aangetoond dat de geluidsbelasting op de gevels binnen de normen blijft. Voldaan moet worden aan de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 50 dB(A) (de voorkeursgrenswaarde).

Voor geluidsbelasting op de gevel van de bedrijfswoning zijn de Wandelbosweg en de Nieuwe Ruitersweg van belang. Doordat voor zowel de Wandelbosweg als de Nieuwe Ruitersweg, ter hoogte van het plangebied, een maximumsnelheid van 30 km/u geldt, wordt vanuit de Wet geluidhinder een zonevrijstelling verkregen. Dit betekent dat voor deze wegen wordt voldaan aan de Wet geluidhinder.

Externe veiligheid

Het plangebied is getoetst aan de Risicokaart Drenthe. Hieruit blijkt dat in de buurt van het plangebied geen lpg-tanks en bedrijven en opslagplaatsen met chemische stoffen aanwezig zijn. Uit de Risicoatlas wegtransport 'gevaarlijke stoffen' blijkt dat in de nabijheid van het plangebied geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De dichtstbijzijnde spoorlijn ligt op meer dan 4 km van het plangebied. Aangezien de 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico op minder dan 10 meter uit de as van het spoor ligt, wordt het plangebied hierdoor niet belemmerd.

Luchtkwaliteit

Het Besluit Luchtkwaliteit (2005) is de landelijke vertaling van de Europese richtlijnen voor luchtverontreinigende stoffen. In het Besluit Luchtkwaliteit zijn grenswaarden voor de stoffen stikstofoxide (NO), stikstofdioxide (NO₂), koolmonoxide (CO), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb) opgenomen. De grenswaarden geven een norm van de buitenluchtkwaliteit aan die, in het belang van de bescherming van de gezondheid van de mens en van het milieu, na 2010 niet meer mag worden overschreden. Het Besluit Luchtkwaliteit verplicht bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit, de grenswaarden in acht te nemen. Voor gemeentes betekent dit dat zij bij het opstellen van bestemmingsplannen de grenswaarden in acht dienen te nemen.

Nabij het plangebied ligt de woonwijk Meerkamp. Voor de realisering van woningen in dit gebied is in juli 2006 onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit. Uit dit onderzoek blijkt dat de grenswaarde voor fijn stof PM₁₀ niet wordt overschreden. De jaargemiddelde concentratie fijnstof op de Nieuwe Ruitersweg ligt ver beneden de grenswaarde.

Gezien de uitkomsten van het onderzoek voor de Meerkamp, de aard van het plangebied en de voorgestelde ontwikkelingen mag verwacht worden dat de jaargemiddelde concentratie fijn stof als gevolg van de ontwikkelingen in het plangebied (met beperkte verkeersaantrekkende werking) niet boven de grenswaarde uitkomt. De planvorming wordt hierdoor dus niet belemmerd.

Afvalstromen

Verwijdering van vloeibare afvalstoffen vindt plaats via de riolering. De vaste afvalstoffen worden in containers verzameld en periodiek, via de geëigende kanalen, afgevoerd. Voor zover mogelijk wordt het afval gescheiden ingezameld en afgevoerd (milieustraat).

2.5. Archeologie

Het oostelijk deel van het plangebied kent volgens de IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden) een hoge archeologische verwachting. Aan de zuidzijde grenst het aan een celtic field (akkerbouwcomplex) uit de ijzertijd (800- 12 v.Chr.). Dit is op afbeelding 2 weergegeven. Het terrein ten zuiden van het plangebied is nog niet gewaardeerd, het kan zijn dat het celtic field zich uitstrekt tot in het plangebied. Doordat in dit gebied geen werkzaamheden zijn voorzien wordt het niet nodig geacht op dit moment een archeologisch onderzoek uit te voeren.

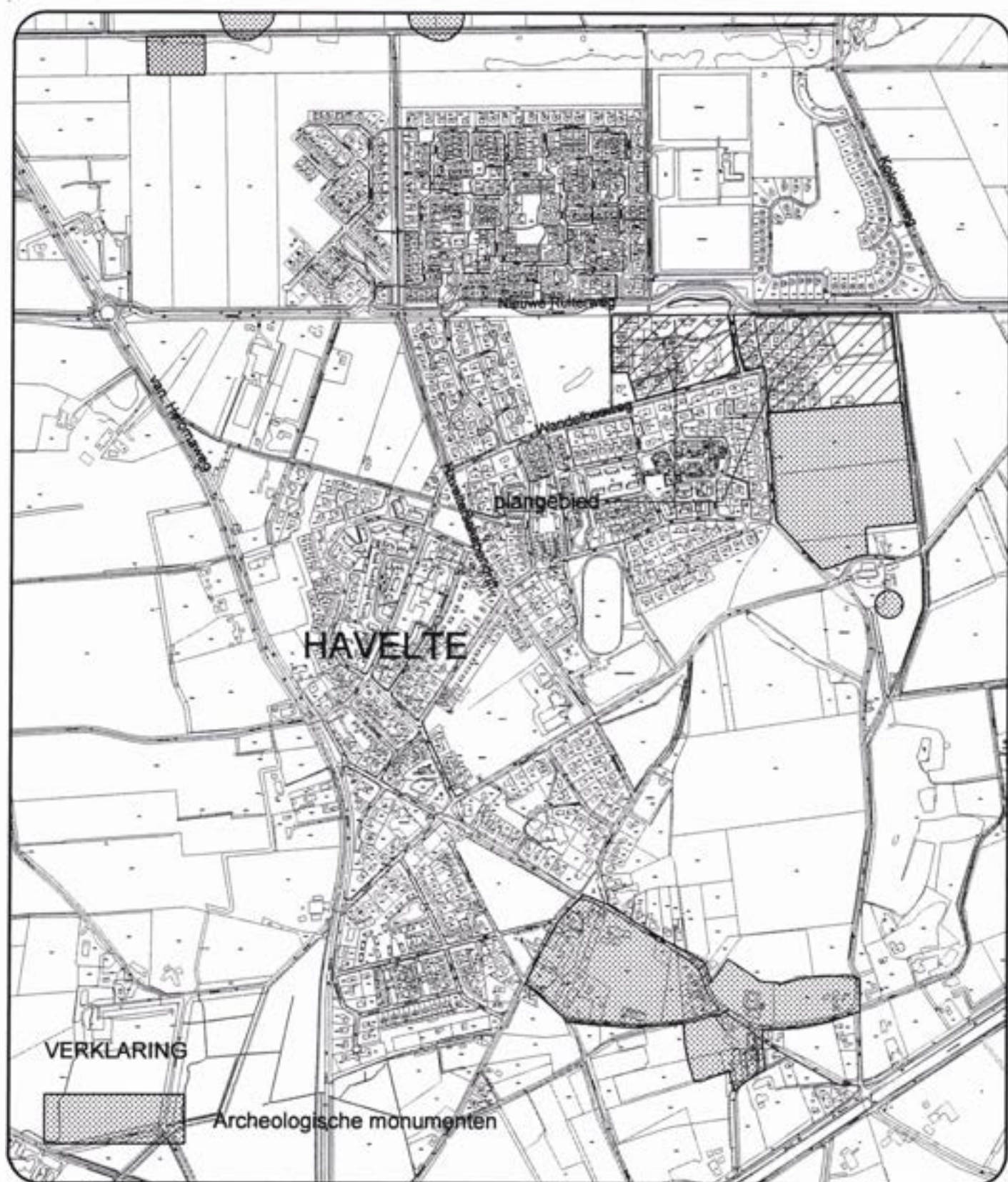
Het westelijk deel van het plangebied ligt in een zone met middelhoge en hoge archeologische verwachting op de IKAW. De zuidkant grenst aan een voormalige es waar in de jaren '70 van de vorige eeuw begravingen uit de jonge steentijd (5300-2000 v. Chr.) en een urnenveld uit de bronstijd (2000-800 v. Chr.) zijn opgegraven. In de directe nabijheid zijn diverse archeologische waarnemingen bekend uit de prehistorie-middeleeuwen.

Gezien de verwachtingswaarde van het perceel en de archeologische vindplaatsen in de directe nabijheid is door het Drents Plateau geadviseerd een archeologisch inventariserend veldonderzoek uit te voeren voor dit terreingedeelte. Vooralsnog wordt er afgezien van een dergelijk onderzoek. Momenteel is er nog geen concreet bouwplan, waardoor de locatie voor het uit te voeren onderzoek nog niet bekend is. Naar verwachting komt het grootste gedeelte van het nieuwe hoofdgebouw op de plaats van het bestaande hoofdgebouw. Daarnaast komt een gedeelte van het hoofdgebouw op de locatie van de huidige tennisbaan. Op deze locaties is door de huidige bebouwing de bodem reeds aangetast. Daarnaast zijn op dit gedeelte van het terrein in de Tweede Wereldoorlog geschutskoepels en bunkers gebouwd. Ook hierdoor is de bodem reeds in sterke mate aangetast.

In de voorschriften is vastgelegd dat voor het bouwen van bouwwerken met een oppervlakte van meer dan 100 m² eerst een archeologisch onderzoek moeten worden voorgelegd. Hieruit moet blijken dat er geen archeologische resten in de bodem, waarop wordt gebouwd, aanwezig zijn. Wanneer dit wel het geval is, dienen hiervoor passende maatregelen te worden getroffen. Daarnaast dient voor grondwerkzaamheden een aanlegvergunning te worden aangevraagd. Deze vergunning wordt slechts verleend indien wordt aangetoond dat er geen gevaar of nadeel ontstaat voor de bescherming van de archeologische waarden. Op deze wijze wordt de bescherming van de archeologische waarden gewaarborgd.

2.6. Natuur

Bij ruimtelijke planvorming moet aandacht worden besteed aan de natuurwetgeving. Bij de natuurwetgeving kan een tweedeling worden gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. Soortbescherming vindt plaats via de Flora- en faunawet, de gebiedsbescherming gebeurt via de Natuurbeschermingswet 1998.

afbeelding 2

SITUERING ARCHEOLOGISCHE MONUMENTEN

schaal 1 : 10.000

tek.nr. W50054AA

plotdatum: 9-5-2008

Soortbescherming

In het kader van een integrale ruimtelijke afweging dient acht geslagen te worden op de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel om beschermde flora- en faunasoorten te beschermen. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen tot gevolg hebben dat beschermde soorten in het geding komen. Indien dergelijke soorten aanwezig zijn en door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling bedreigd worden, moet een ontheffing aangevraagd worden.

In het plangebied komen diverse algemeen voorkomende soorten voor. Doordat in het plangebied alleen een herschikking van functies plaatsvindt, wordt het leefgebied voor de voorkomende soorten niet kleiner. De plannen hebben geen negatieve invloed op de duurzame instandhouding van soorten. Wel zal tijdens de werkzaamheden verstoring plaatsvinden. Het is daarom van belang dat werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Gebiedsbescherming

Vanaf oktober 2005 vindt de gebiedsbescherming in Nederland plaats via de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. De natuurbeschermingswet kent de volgende beschermde gebieden:

- De Natura 2000-gebieden (Vogel- en habitatrichtlijngebieden).
- Beschermde natuurmonumenten (voorheen (staats)natuurmonumenten).
- De Ecologische Hoofdstructuur.

Natura 2000-gebieden

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat er voor projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de vogelrichtlijngebieden en habitatrichtlijngebieden te onderscheiden. Het plangebied ligt op 450 meter van "Havelte-Oost" dat in de Natuurbeschermingswet is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn. Door EcoGroen Advies BV is een toetsing uitgevoerd om te bepalen of het initiatief negatieve effecten heeft op het Natura-2000 gebied. Dit onderzoek is als bijlage 1 bij deze toelichting opgenomen. Uit dit onderzoek blijkt dat het recreatiecentrum Hesselte geen effecten zal hebben op de kwalificerende habitats en soorten en dat geen afbreuk wordt gedaan aan de instandhoudingsdoelstellingen en aan de algemene doelen voor behoud en herstel van Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost'. Het initiatief wordt hierdoor dus niet belemmerd.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten hebben als doel om gebieden met een natuurwetenschappelijke of landschappelijke betekenis te vrijwaren tegen ingrepen. Het kan gaan om gebieden met zeldzame plant- en/of diersoorten, maar ook om gebieden die door hun ontstaansgeschiedenis, bodembouw of landschappelijke schoonheid waardevol zijn. Door de Minister van LNV zijn er in of in de buurt van het plangebied geen beschermde natuurmonumenten aangewezen. Om deze reden wordt hier niet nader op ingegaan.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur is een duurzaam samenhangend stelsel van natuurrelaties en waarden, gebaseerd op een netwerk van gebieden, waarin de hoofdfunctie "natuur" is, alsmede gebieden met natuurwaarden in agrarische gebieden. De EHS is een onderdeel van een landelijk netwerk en bestaat uit de volgende gebieden:

- grotere bestaande natuur- en bosgebieden;
- de in het integraal gebiedsplan Drenthe begrensde natuur- en beheersgebieden;
- ecologische verbindingzones;
- robuuste verbindingen.

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur, vandaar dat hierop niet nader wordt ingegaan.

2.7. Landschap en cultuurhistorie

Het plangebied lag oorspronkelijk in een overgangsgebied tussen het dorp Havelte en het buitengebied. Enige jaren geleden is aan de noordzijde van het park een woonwijk en een sportterrein gerealiseerd. Aan de oostzijde grenst het plangebied nog wel aan het buitengebied.

In het plangebied is veel begroeiing aanwezig. Het bestaande landschapsbeeld (parkachtig recreatiecentrum met brede groenbuffers) blijft gehandhaafd en wordt waar mogelijk versterkt met gebiedseigen beplanting. Landschappelijke waarden en de landschappelijke structuur in het plangebied worden door de plannen niet negatief beïnvloed.

In het plangebied zijn geen waardevolle cultuurhistorische elementen aanwezig.

2.8. Waterparagraaf

Ruimtelijke plannen worden in toenemende mate getoetst aan diverse waterstaatkundige aspecten, zoals waterafvoer en waterkwaliteit. In deze waterparagraaf wordt ingegaan op de toekomstige waterhuishouding in het gebied.

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te toetsen op water. Het doel van deze 'watertoets' is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen¹. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen². Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg voor de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) moeten ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging worden onderzocht.

De belangrijkste beleidsdocumenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water: Waterbeleid 21^e eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, Beleidslijn Ruimte voor de rivier en de Nota Ruimte. De provincie Drenthe benadrukt in het Provinciale Omgevingsplan II de beekdalen, die zoveel mogelijk gevrijwaard moeten

¹ Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2003), *Handreiking Watertoets II*, Den Haag.

² Zie artikel 1 in van de Wet op de Waterhuishouding.

blijven van kapitaalintensieve functies. Daarnaast past de provincie in haar ruimtelijke beleid zones toe. In het bestuurlijke platform Vecht- Zwarte Water is een stroomgebiedsvisie opgesteld waarin onder andere de risico's op wateroverlast zijn omschreven. Waterschap Reest en Wieden heeft haar beleid in het waterbeheerplan 2002-2006 omschreven. De zonering van de provincie Drenthe heeft zij vertaald naar een eigen zonering met water als belangrijkste element. Het waterschap benadrukt in haar functiezonering de volgende aspecten: de hoogte van de waterpeilen en het gewenste grondwaterregime (GGOR), een optimale wateraanvoer en -afvoer (waterkwantiteit), de waterkwaliteit voor verschillende functies en de inpassing van water in het landschap. Om de functies landbouw en natuur optimaal te bedienen, heeft het waterschap een zone van hydrologische beïnvloeding ingesteld. Binnen deze zone kunnen ingrepen in de waterhuishouding extra gevoelig zijn voor de aanwezige functies in de omgeving van het plan.

De Kaderrichtlijnrichtlijn Water is erg belangrijk en omvat regelgeving ter bescherming van alle wateren door middel van het stellen van haalbare doelen die in 2015 worden bereikt. De kaderrichtlijn gaat daarbij uit van een benadering vanuit de stroomgebieden.

Als laatste wordt in het kader van Waterbeheer 21^e eeuw extra aandacht besteed aan het voorkomen van wateroverlast en watertekort. Het waterschap zoekt naar duurzame oplossingen en water moet zoveel mogelijk binnen een plangebied worden vastgehouden. Een toename van het verharde oppervlak in risicogebieden of beekdalen moet worden gecompenseerd met extra waterberging. Regenwater dat op verharde oppervlaktes valt en schoon genoeg is, moet zoveel mogelijk worden vastgehouden of worden geborgen. De laatste mogelijkheid is afvoeren via bestaande watergangen.

Planbeschrijving

Het plan ligt in stedelijk gebied aan de Wandelbosweg in Havelte en bestaat een oppervlakte van ongeveer 8 hectare. Het plan bevindt zich in het stroomgebied van de Drentse Hoofdvaart. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) ligt tussen de 80-140 cm onder het maaiveld. Het plan bevindt zich in een peilgebied met NAP +1,82 meter (winterpeil en zomerpeil).

Riolering

Het hangt van de situatie af welk rioleringsstelsel de voorkeur heeft in het plangebied. Wijzigingen in de waterketen (toename effluent of afname regenwater) worden bij het waterschap gemeld. De mogelijkheid om anders om te gaan met regenwater moet altijd worden onderzocht. Alleen wanneer er geen andere mogelijkheid bestaat mag de initiatiefnemer het regenwater afvoeren via het rioolstelsel. In het bouwproject wordt het regenwater afgekoppeld en ter plaatse geïnfilteerd. Het gebied leent zich uitstekend voor infiltratie van regenwater. Om de kwaliteit van het water te waarborgen wordt bij het bouwproject gebruik gemaakt van duurzame materialen zoals overeengekomen in het convenant 'Platform Duurzaam Bouwen Drenthe'. Het afvalwater wordt afgevoerd via de riolering.

Invloed op de waterhuishouding

Het plan bevindt zich niet in een beekdal of risicogebied en in het verleden is geen grondwateroverlast of wateroverlast als gevolg van overstromingen geconstateerd. Het plan ligt wel in een zone van hydrologische beïnvloeding. Wijzigingen in de grondwaterstand kunnen dus van

Levinga Woldendorp & Partners bv
Bureau voor architectuur, interieur en recreatie

Nieuwe situatie terrein

invloed zijn op de omliggende functies van het plan. Er mogen dan ook geen wijzigingen in de grondwaterstanden optreden.

Door het regenwater te infiltreren in het plangebied worden de watergangen die door Havelte lopen niet onnodig belast met extra regenwater.

Proces

De initiatiefnemer heeft het waterschap tijdig ingelicht over de planvorming. Hierdoor heeft het waterschap de initiatiefnemer goed op de hoogte kunnen stellen van de waterhuishoudkundige aspecten binnen het plan. Indien tijdens de uitvoering waterhuishoudkundige aspecten aan bod komen, wordt het waterschap daarover ingelicht.

Wateradvies Waterschap Reest en Wieden

De bestemming en grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding. De procedure voor de standaard watertoets is gevolgd. Afwijkingen met betrekking tot het beleid zijn door de initiatiefnemer voldoende onderbouwd. Waterschap Reest en Wieden tot het volgende advies:

"De procedure in het kader van de watertoets is gevoerd conform de Handreiking Watertoets II. *Waterschap Reest en Wieden geeft een positief wateradvies*".

In bijlage 2 is het wateradvies van het waterschap opgenomen.

3.1. Planbeschrijving

Recreatiecentrum Hesselte wil uitgroeien tot een modern verblijfsrecreatiecentrum voor diverse doelgroepen (huishoudens met en zonder kinderen, ouderen, groepen). De primaire opzet is het aanbieden van een breed logiesproduct in verschillende varianten (toeristische kampeerplaatsen, seizoen- en jaarplaatsen, diverse typen huisjes, appartementen). Zoals in het vorige hoofdstuk reeds is beschreven voldoet Recreatiecentrum Hesselte voor een deel al wel (oostelijk terreindeel) en voor een deel nog niet aan de huidige kwaliteitseisen (westelijk terreingedeelte, inclusief het hoofdgebouw). Voor de toekomst van het bedrijf is een ontwikkelingsvisie opgesteld door Van Gent Van der Reest (september 2003). Om de kwaliteit van het park en het economisch draagvlak van het bedrijf te laten toenemen, zijn de volgende plannen ontwikkeld:

1. *verbreding logiesaccommodatie;*
2. *aanpassing hoofdgebouw;*
3. *herinrichting terrein.*

Uit de ontwikkelingsvisie blijkt dat uitvoering van de voorgestane plannen tot een duidelijke meerwaarde leidt voor het recreatiepark. In vergelijking met de huidige situatie zal het bedrijf daadwerkelijk in kwaliteit toenemen en zal tevens het economisch draagvlak van de onderneming toenemen. Op nevenstaande afbeelding is een schetsplan voor het westelijk gedeelte van het recreatiecentrum opgenomen. In het navolgende wordt kort ingegaan op deze plannen.

Verbreding logiesaccommodatie

Voor een verbreding van de logiesaccommodaties zijn recent twee Canadese blokhutten op het westelijk terreingedeelte gerealiseerd, daarnaast zijn acht bungalows in ontwikkeling. Het huidige hoofdgebouw zal vervangen worden door een nieuw hoofdgebouw met daarin 18 studio's.

Aanpassing hoofdgebouw

Aangezien het huidige hoofdgebouw niet langer aan de huidige gebruikelijke eisen voldoet (zie paragraaf 2.2.), wordt het hoofdgebouw omgevormd tot een multifunctionele centrumaccommodatie. Het gebouw wordt via een passende stijl en constructie (schuin aflopend grasdak en houten omlijsting) ingepast in het park. Aan de voorzijde van het gebouw wordt een halfronde glazen pui aangebracht. In het gehele centrumgebied komen alle functies die bij een modern vakantie-terrein horen zoals horeca, een overdekt zwembad, een overdekte recreatieruimte, wasserette, schoonheidssalon, zonnestudio en appartementen/studio's. Tevens komen in het hoofdgebouw één bedrijfswoning, het kantoor voor de administratie en de receptie en toeristische informatiebalie. Op het terrein is ruimte voor een kampwinkel, verdere detailhandel wordt uitgesloten. Door daarnaast voorzieningen als fitness, schoonheidssalon en een zwembad te realiseren ontstaat een hoogwaardig recreatiecentrum. Om de voorzieningen rendabel te houden is openstelling voor derden vereist. Openstelling van deze voorzieningen voor inwoners van het dorp Havelte betekent een verbreding van het aanbod aan voorzieningen in het dorp. Dit komt de leefbaarheid van het dorp ten goede.

Herinrichting terrein

Het westelijk terrein wordt opnieuw ingericht. Het park krijgt een overzichtelijke wegenstructuur en voldoende parkeercapaciteit. Per recreatiewoning, standplaats, chalet et cetera is 1 parkeerplaats aanwezig. Aangezien auto's van bezoekers aan het recreatieterrein niet door de slagboom kunnen, is parkeergelegenheid aanwezig bij het hoofdgebouw. Uit berekeningen blijkt dat hiervoor 71 parkeerplaatsen voor de slagboom moeten komen. Hierop wordt op de volgende wijze voorzien:

- vlak voor het hoofdgebouw komen twee rijen vakken met 1 parkeerweg. Op dit gedeelte kunnen 60 auto's geparkeerd worden (uitgaande van de norm dat een parkeervak 2,3 meter breed moet zijn en 5 meter lang. De parkeerweg moet 5,4 meter breed zijn);
- rechts van de toegangsweg komt 1 rij vakken waarop 11 auto's geparkeerd kunnen worden.

Voor de mensen die overnachten in de studio's/appartementen worden vlak achter het hoofdgebouw twee rijen vakken gerealiseerd (met 1 parkeerweg). Hier kunnen 20 auto's geparkeerd worden. Door te voorzien in voldoende parkeergelegenheid wordt voorkomen dat mensen in de buurt van het park hun auto parkeren. Overlast wordt op deze wijze voorkomen.

Bij deze herinrichting worden de bestaande karakteristieke bomen c.q. begroeiing zoveel mogelijk in stand gehouden. Hierdoor wordt een goede landschappelijke inpassing gewaarborgd. Het gebied krijgt een heldere zonering; indien noodzakelijk worden functies herschikt. Negatieve effecten voor de directe omgeving worden tegengegaan c.q. voorkomen.

3.2. Juridische planopzet

Het grootste gedeelte van het plangebied is bestemd als "verblijfsrecreatieve doeleinden". Binnen deze bestemming zijn de recreatiewoningen toegestaan. Via de aanduiding "kampeermiddelen toegestaan" is de locatie vastgelegd waar kampeermiddelen en stacaravans zijn toegestaan. Het hoofdgebouw wordt gerealiseerd binnen het vlak met de aanduiding "centrale voorzieningen toegestaan". Bebouwing kan pas worden opgericht nadat archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Voor het hoofdgebouw komt het parkeerterrein voor bezoekers aan het park, deze locatie is via de aanduiding "parkeren" vastgelegd. De aanduiding "parkeren" is ook opgenomen voor het parkeerterrein achter het hoofdgebouw waar de personen die gebruik maken van de studio's/appartementen hun auto kunnen parkeren.

Het grootste gedeelte van het plangebied is omgeven door de bestemming "bos/beplantingsstrook". Dit is mede van belang in verband met de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van een deel van het aangrenzende gebied. Met het toekennen van de bestemming "bos/beplantingsstrook" aan gronden aan de randen van het plangebied wordt dan ook een goede landschappelijke en cultuurhistorische inpassing en afscherming van het terrein beoogd. De sloot die door het plangebied loopt heeft de bestemming "water" gekregen.

4.

Toelichting op de voorschriften

4.1. Algemeen

In dit hoofdstuk worden - voor zover dit nodig en wenselijk wordt geacht - de van het bestemmingsplan deeluitmakende voorschriften van een nadere toelichting voorzien.

De voorschriften geven inhoud aan de op de plankaart gegeven bestemmingen. Ze geven aan waarvoor de gronden en opstallen al dan niet mogen worden gebruikt en wat en hoe er gebouwd mag worden. Bij de opzet van de voorschriften is getracht het aantal regels zo beperkt mogelijk te houden en slechts datgene te regelen, wat werkelijk noodzakelijk is. Niettemin kan het in een concrete situatie voorkomen dat afwijking van de gestelde normen gewenst is. Hier toe zijn in het bestemmingsplan enkele vrijstellingsbepalingen opgenomen. De bevoegdheid om vrijstelling van bepaalde normen te verlenen is gebaseerd op artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. De uitvoering berust bij burgemeester en wethouders. Deze flexibiliteitsbepaling maakt afwijkingen van geringe aard mogelijk, waarbij de aan de grond toegekende bestemming gehandhaafd blijft.

De bij dit plan behorende voorschriften zijn onderverdeeld in drie paragrafen, te weten:

- I. begripsbepalingen;*
- II. bestemmingen;*
- III. overige bepalingen.*

In paragraaf I worden enkele in de voorschriften gehanteerde begrippen nader verklaard, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze bepaalde afmetingen dienen te worden gemeten.

In paragraaf II worden specifieke voorschriften gegeven voor de op de kaart aangegeven bestemmingen. De artikelen bevatten onder meer een bestemmingsomschrijving en bouwvoorschriften. In beginsel is de bestemmingsomschrijving bepalend voor het gebruik (zowel in ruime als in enge zin) van de grond.

Paragraaf III bevat bepalingen die van toepassing zijn op meerdere bestemmingen, zodat het uit praktische overwegingen de voorkeur verdient deze in een afzonderlijke paragraaf onder te brengen.

4.2. Nadere toelichting op de voorschriften

Verblijfsrecreatieve doeleinden (artikel 3)

Deze bepalingen regelen de functies en de aanwezigheid van bouwwerken die zijn toegestaan op het Recreatiecentrum Hesselte. Ook de algemene voorzieningen appartementen, kampeermiddelen en stacaravans dienen te worden gebouwd binnen een nader gespecificeerd terrein. Het bouwen van bouwwerken met een oppervlakte van meer dan 100 m² is alleen mogelijk via een vrijstellingsbevoegdheid. Deze vrijstelling wordt verleend wanneer uit archeologisch onderzoek blijkt dat er geen archeologische resten in de bodem, waarop wordt gebouwd, aanwezig zijn. Wanneer dit wel het geval is, dienen hiervoor passende maatregelen te worden getroffen. Het aantal recreatiewoningen mag niet meer bedragen dan op de plankaart in de bestemmingsvlakken aangegeven aantal. Ze mogen ook alleen worden gebouwd in de vlakken waarin de

aantallen zijn aangegeven. Alleen voor onderhoudsgebouwen geldt geen plaatsbepaling. De onderhoudsgebouwen mogen een gezamenlijke oppervlakte hebben van 150 m², maar pas nadat archeologisch onderzoek is verricht. Tot die tijd mag de oppervlakte niet meer dan 100 m² bedragen. Voor dagrecreatieve voorzieningen in de vorm van een zwembad en sport-/fitnessvoorzieningen is niet de beperking opgenomen dat die alleen mogen worden gebruikt ten dienste van het recreatiecentrum. Deze voorzieningen mogen zich dus ook richten op andere doelgroepen dan de recreanten. Dat geldt niet voor de toegestane detailhandel en slechts ten dele voor de toegestane horeca. De horeca-ook-voor-niet-recreanten beoogt het mogelijk te maken dat gebruikers van de dagrecreatieve voorzieningen bijvoorbeeld ook een drankje kunnen nuttigen.

In de gebruiksbepalingen wordt nogmaals benadrukt dat permanente bewoning van de recreatieverblijven niet is toegestaan.

Bos/beplantingsstrook (artikel 4)

Deze bepaling voorziet in een groene afscheiding tussen de kern Havelte en het recreatiecentrum waardoor het plan in ruimtelijke zin beter in haar omgeving wordt ingepast. Met het opnemen van de bosstrook wordt tevens voorkomen dat recreatieverblijven direct tegen de grens van het terrein worden gebouwd. Voor wat betreft bebouwingsmogelijkheden zijn enkel andere bouwwerken toegestaan.

Water (artikel 5)

De bestemming "water" is opgenomen voor die watergangen die primair zijn ten opzichte van de omliggende bestemmingen. Het opnemen van deze bepalingen benadrukt het belang van de watergang en voorkomt dat deze op enig moment kan worden gedempt. Voor wat betreft bebouwingsmogelijkheden zijn enkel andere bouwwerken toegestaan.

Anti-dubbeltelbepaling (artikel 6)

Deze bepaling is opgenomen om een ongewenste verdichting van bebouwing te voorkomen. Dit kan zich met name voordoen indien een deel van een bouwperceel, dat reeds bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage was betrokken wederom ten behoeve van de berekening van het maximale bebouwingspercentage van een ander bouwperceel wordt betrokken.

Algemene vrijstellingsbevoegdheid (artikel 8)

In dit artikel is een aantal vrijstellingsbevoegdheden opgenomen, teneinde het mogelijk te maken het plan op ondergeschikte punten aan te passen. Dit evenwel met onder andere het voorbehoud dat de belangen van derden in redelijkheid niet mogen worden geschaad. Ook kleine afwijkingen (maximaal 10%) van de in de voorschriften genoemde, dan wel op de kaart aangegeven maten kunnen volgens dit artikel mogelijk worden gemaakt. Deze bevoegdheid geldt echter alleen voor knelsituaties.

Omdat één en ander zich niet beperkt tot één bestemming, maar bij diverse bestemmingen gewenst c.q. noodzakelijk kan blijken, zijn de vrijstellingsbevoegdheden in de algemene bepalingen opgenomen en dus in principe op alle bestemmingen van toepassing.

Het verlenen van vrijstelling mag geen automatisme zijn. Burgemeester en wethouders zullen het verlenen van vrijstelling moeten afwegen en motiveren.

Gebruiksbepalingen (artikel 9)

Voor de redactie van de gebruiksbeeping is de algemene formulering aangehouden. Deze gaat uit van de gedachte, dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit maakt het noodzakelijk dat de doeleindenomschrijving (in deze voorschriften steeds lid 1 van het betreffende artikel) voldoende duidelijk is.

Het bepaalde in lid C ("toverformule") is - ondanks het subjectieve karakter - toch in de voorschriften opgenomen, omdat constante jurisprudentie dit vereist.

Overgangsbepalingen (artikel 10)

Bebouwing die niet voldoet aan de bepalingen van dit bestemmingsplan ten tijde van de tervisielegging, is onder het overgangsrecht gebracht. Indien de onder het overgangsrecht gebrachte bebouwing door een calamiteit verloren gaat, is in beginsel herbouw toegestaan.

Het gebruik van gronden en opstallen dat in strijd is met dit bestemmingsplan op het tijdstip van het van rechtskracht worden ervan, mag in beginsel worden voortgezet. Wijziging van dit strijdige gebruik is strafbaar gesteld, indien de afwijking van het plan wordt vergroot.

Strafbepaling (artikel 11)

Het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksbeeping is strafbaar gesteld ingevolge het bepaalde in artikel 1a sub 2 van de Wet op de economische delicten.

5.1. Economische uitvoerbaarheid

Conform artikel 9 van het Bro '85 dient onderzoek te worden verricht naar de uitvoerbaarheid van het plan. Het betreft hier een particulier initiatief. De initiatiefnemer heeft onderzoek gedaan naar de bedrijfseconomische effecten van het initiatief. De uitkomsten daarvan zijn weergegeven in een aparte notitie. De initiatiefnemer heeft de economische uitvoerbaarheid van de plannen in deze notitie aangetoond.

5.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het voorontwerpbestemmingsplan "Hesselte" is op de in de gemeente Westerveld gebruikelijk wijze gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. De binnengekomen reacties zijn in het volgende hoofdstuk samengevat en van een antwoord voorzien.

6.1. Overleg ex artikel 10 van het Bro '85

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 is het (voor)ontwerpplan ter beoordeling voorgelegd aan de daarvoor in aanmerking komende instanties, te weten:

1. *Provincie Drenthe;*
2. *Waterschap Reest & Wieden;*
3. *VROM-Inspectie Regio Noord;*
4. *Recreatieschap Drenthe;*
5. *Dorpsgemeenschap Havelte;*
6. *Kamer van Koophandel;*
7. *Milieufederatie Drenthe.*

Van Dorpsgemeenschap Havelte, de Kamer van Koophandel en Milieufederatie Drenthe is geen reactie ontvangen. Hierna zullen de ingekomen reacties worden weergegeven en voor zover nodig voorzien van commentaar.

VROM-Inspectie Regio Noord

De VROM-Inspectie heeft aangegeven dat geen van de rijksdiensten aanleiding heeft gezien tot het maken van opmerkingen bij het bestemmingsplan.

Reactie van de gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Waterschap Reest & Wieden

Het Waterschap merkt op dat zij reeds op 15 december 2005 een officieel wateradvies heeft gegeven. Het advies is gebaseerd op de waterparagraaf die in bijlage 1 staat. Bijlage 1 van het voorontwerpbestemmingsplan is de goede waterparagraaf die in de toelichting hoort te staan. Het door het Waterschap gestuurde wateradvies kan in de bijlage worden opgenomen.

Reactie van de gemeente

Akkoord, bijlage 1 uit het voorontwerpbestemmingsplan is in de waterparagraaf opgenomen. Het wateradvies is in de bijlage opgenomen.

Recreatieschap Drenthe

Het Recreatieschap meldt dat het voorontwerp voor hen geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Reactie van de gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Provincie Drenthe

Kwaliteitsverbetering van het recreatiecentrum Hesselte past binnen het provinciaal beleid. De provincie schrijft dat binnen het provinciaal beleid voorop staat dat bij recreatieverblijven daadwerkelijk recreatief gebruik plaatsvindt. Permanente bewoning wordt niet toegestaan. In de

doeleindenomschrijving van het bestemmingsplan dient daarom opgenomen te worden dat gronden bestemd zijn voor het bedrijfsmatig bieden van recreatief verblijf aan personen die elders hun hoofdverblijf hebben. Dat voldoende gegarandeerd moet zijn dat de recreatiewoningen bedrijfsmatig worden geëxploiteerd blijkt ook uit jurisprudentie. Indien bedrijfsmatige exploitatie niet in een bestemmingsplan is opgenomen, dient bedrijfsmatige exploitatie via een overeenkomst vastgelegd te worden. De provincie merkt op dat in het bestemmingsplan geen invulling wordt gegeven aan het rijks- en provinciaal beleid op het punt van complexgewijs beheer. De provincie vindt het noodzakelijk dat het plan op dit punt wordt aangepast.

Reactie van de gemeente

De feitelijke situatie is niet van dien aard dat in het bestemmingsplan de bedrijfsmatige exploitatie verplicht kan worden gesteld. Veel huisjes zijn in particulier bezit en veel standplaatsen van caravans zijn verpacht. De eigenaren beslissen zelf of en zo ja, hoe vaak en aan welke recreanten de huisjes verhuurd worden. Eigenaren kunnen er ook voor kiezen dat alleen zij zelf het huisje recreatief gebruiken. In de toekomst verandert deze situatie niet. De gemeente ziet dan ook geen mogelijkheden om bedrijfsmatige exploitatie verplicht te stellen. Naar het oordeel van de gemeente is dit ook niet nodig, omdat het ruimtelijke orderingsbelang er uitsluitend in is gelegen dat de huisjes niet permanent bewoond worden. Dat de bedrijfsmatige exploitatie een op zichzelf staande eis zou zijn, is niet uit de Nota Ruimte of de aangehaalde jurisprudentie af te leiden. De aangehaalde uitspraak is niet vergelijkbaar, omdat die gaat over toetsing van een bouwplan aan een bestemmingsplan waarin de eis van bedrijfsmatige exploitatie was opgenomen. De uitspraak gaat niet over de vraag of de eis van bedrijfsmatige exploitatie moet worden opgenomen. Uit de Nota Ruimte kan evenmin worden afgeleid dat bedrijfsmatige exploitatie een op zichzelf staande eis is bij bestaande recreatieterreinen. Dat is logisch, daar de eis op zichzelf geen ruimtelijk orderingsbelang dient. In het bestemmingsplan is uitdrukkelijk bepaald dat permanente bewoning van recreatiewoningen en appartementen wordt aangemerkt als met de bestemming strijdig gebruik. Hieraan zullen kampeermiddelen en stacaravans worden toegevoegd. Het bestemmingsplan, het gemeentelijke handhavingsbeleid en de actieve uitvoering hiervan bieden voldoende aanknopingspunten om permanente bewoning tegen te gaan.

Het plangebied ligt op circa 450 meter van het natuurgebied "Havelte-Oost" dat in de Natuurbeschermingswet is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn. De provincie vindt het noodzakelijk dat een nadere onderbouwing wordt opgenomen waarin de in het Natura 2000-gebied aanwezige natuurdoeltypen worden getoetst aan de ontwikkelingen in het plan. Aangehouden moet worden dat het plan, gelet op de beschermde natuurwaarden, geen negatief effect heeft op die waarden.

Reactie van de gemeente

Door EcoGroen Advies BV is een toetsing uitgevoerd om te bepalen of het initiatief negatieve effecten heeft op het Natura-2000 gebied. Dit onderzoek is als bijlage 2 bij deze toelichting opgenomen. Uit dit onderzoek blijkt dat het recreatiecentrum Hesselte geen effecten zal hebben op de kwalificerende habitats en soorten en dat geen afbreuk wordt gedaan aan de instandhoudingsdoelstellingen en aan de algemene doelen voor behoud en herstel van Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost'. De toelichting is op dit punt aangepast.

In de archeologieparagraaf ontbreekt een AMK-/IKAW-kaartje van het plangebied. De provincie verzoekt deze op te nemen in het plan. Daarnaast dienen in de aanlegvergunning van artikel 3 (verblijfsrecreatieve doeleinden) de volgende door de provincie aangegeven punten te worden weergegeven:

- voor een betere bescherming dient een verwijzing te worden opgenomen naar de AMK-/IKAW- kaart van het plangebied;
- Voor het realiseren van bouwwerken dient een beschermende regeling te worden opgenomen;
- Verplichting van de aanvrager van een aanlegvergunning tot het laten uitvoeren van archeologisch vooronderzoek teneinde te kunnen beoordelen of de voorgenomen ontwikkelingen schade zullen toebrengen aan het eventueel aanwezige bodemarchief;
- Voorwaarden verbinden aan de aanlegvergunning, zoals planaanpassing, archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden en opgraving;
- De gemeente, alvorens over de vergunningverlening te beslissen, deskundig archeologisch advies inwint bij de provinciaal archeoloog of een andere ter zake deskundig archeoloog.

Reactie van de gemeente

Een beschermende regeling voor het realiseren van bouwwerken kan niet worden opgenomen in een aanlegvergunningstelsel, wel middels een bouwverbod voor alle bouwwerken met een oppervlakte van meer dan 100 m². De oppervlakte van 100 m² is gebaseerd op artikel 41a van de Monumentenwet 1988, zoals gewijzigd per 1 september 2007. Vrijstelling is mogelijk, nadat de aanvrager een archeologisch rapport (afkomstig van een deskundige instantie) heeft overgelegd. Afhankelijk van de inhoud van het archeologische rapport kunnen er voorwaarden aan de vrijstelling worden verbonden. Voor andere werken en werkzaamheden zal het aanlegvergunningstelsel worden uitgebreid met de mogelijkheid nadere voorwaarden aan een vergunning te verbinden. Ook wordt hierin de oppervlakte van 100 m² opgenomen.

6.2. Inspraak

Aan ingezetenen en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen is op de in de gemeente Westerveld gebruikelijke wijze de gelegenheid geboden een zienswijze kenbaar te maken. Het plan heeft daartoe van 26 april tot en met 6 juni 2007 ter inzage gelegen. Tijdens de periode van terinzagelegging zijn de volgende inspraakreacties binnengekomen.

Vereniging van Bungaloweigenaren park Hesselte, p/a Markeweg 74, 8398 GR Blesdijke

De vereniging deelt het streven van initiatiefnemer om tot een verbetering van het recreatiepark te komen. Zij vinden echter de plaats van het hoofdgebouw niet juist gekozen. De zuidoostelijk punt van het oostelijk deel van het terrein zou zich goed lenen voor het nieuwe hoofdgebouw. Druktes en geluidshinder zouden voor de naaste omgeving nihil zijn.

Reactie van de gemeente

Situering van het hoofdgebouw aan de zuidoost-zijde van het plangebied is voor de initiatiefnemer niet praktisch en financieel niet haalbaar. Vanaf deze locatie is toezicht op het recreatiepark en de ingang aan de Wandelbosweg niet optimaal. Vanuit landschappelijk en cultuurhistorisch oogpunt is deze locatie evenmin gewenst. De ingang van het

park zou in dat geval aan een cultuurhistorisch waardevolle zandweg liggen, grenzend aan een es.

Aan de oost- en westzijde van het terrein zijn diverse (achter-)uitgangen die niet op de kaart staan. De aangegeven opening aan de Torenakkers daarentegen bestaat niet meer.

Reactie van de gemeente

Er zijn inderdaad ingangen aan de oost- en westzijde. Uitgangspunt is echter dat alleen de grotere uitgangen op de plankaart komen. Vandaar dat de uitgang bij bungalow 50 niet op de plankaart staat aangegeven. De uitgangen aan de oostzijde zijn ongewenst en staan daarom niet op de plankaart vermeld. De opening van de Torenakkers bestaat niet meer. De plankaart is hierop aangepast.

A. Huis, Wandelbosweg 11 te Havelte & R. Venker, Wandelbosweg 19 te Havelte namens bewoners van de Wandelbosweg

Namens bewoners van de Wandelbosweg maken insprekers bezwaar tegen de massaliteit van de bebouwing. Initiatiefnemer heeft de mogelijkheid om het nieuw te bouwen hoofdgebouw 2x zo hoog op te trekken als het huidige hoofdgebouw. Insprekers stellen voor om de bebouwingsgrens (rooilijn) voor wat betreft de zuidzijde van het nieuwe gebouw samen te laten vallen met de huidige bebouwingsgrens van het hoofdgebouw van Hesselte.

Daarnaast willen zij opmerken dat tijdens de voorlichtingsavond een ontwerp van de nieuwbouw werd getoond waarbij de indruk werd gewekt dat dat plan gerealiseerd zou worden. De realiteit is dat dit slechts een geheel vrijblijvende ontwerpschets was.

Reactie van de gemeente

Naar aanleiding van deze reactie is de grens van het vlak waar centrale voorzieningen (waaronder het hoofdgebouw) kunnen komen, verschoven. Hierdoor kan niet direct langs de Wandelbosweg worden gebouwd. Het nieuwe hoofdgebouw mag maximaal 8 meter hoog worden, dit is 2 meter hoger dan wat momenteel mogelijk is. Deze hoogte-maat vindt de gemeente acceptabel, het hoofdgebouw kan hiermee niet boven de boom-toppen uit komen. De maximale hoogtemaat van 8 meter blijft dan ook gehandhaafd. Het spijt de gemeente als de indruk is gewekt dat het ontwerp van de nieuwbouw al gereed was en niet meer gewijzigd zou worden. Dit was niet de bedoeling. De voorlichtingsavond was georganiseerd om belangstellende te informeren over het plan, De initiatiefnemer heeft het plan gepresenteerd zoals zij nu voornemens zijn om het uit te voeren. Dit kan dus nog wijzigen. Er is nadrukkelijk niet getracht om het bestemmingsplan (en de mogelijkheden die daarin worden geboden) te presenteren. Wel is de bestemmingsplan-procedure uitgelegd. Daarbij is aangegeven dat het bestemmingsplan tijdens de inzage periode kan worden bestudeerd. Indien gewenst kon tevens een nadere toelichting worden gegeven.

H. Wevers, Torenakkers 12, 7971 AC te Havelte

Inspreker geeft aan dat uitgang tussen de bungalows 89 en 90 niet aanwezig is. Inspreker ver-zoekt de plankaart hierop aan te passen.

Reactie van de gemeente

Akkoord, de plankaart is hierop aangepast.

mei 2008.

Bijlagen

bij de toelichting

1. Voortoets, procedure Natuurbeschermingswet 1998

'Voortoets Bestemmingsplan Hesselte'

*Procedure Natuurbeschermingswet 1998,
artikel 19*

- EINDRAPPORT -

COLOFON

Titel: 'Voortoets Bestemmingsplan Hesselte'

Subtitel: Procedure Natuurbeschermingswet 1998, artikel 19

Projectcode: 07260

Status: Eindrapport

Datum: 20 november 2007

Auteurs: drs. E. de Vries

Opdrachtgever: Stedebouwkundig adviesbureau Witpaard partners

Contactpersoon: Dhr. G. Sluiskes

Uitvoering: EcoGroen Advies BV
Postbus 625
8000 AP Zwolle

T: 038 423 64 64

F: 038 423 64 65

I: www.ecogroen.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
2	Toetsingskader Natuurbeschermingswet	2
2.1	Inleiding	2
2.2	Consequenties van de aanwijzing als Natura 2000-gebied	2
2.3	Verantwoordelijkheden	2
3	Methodiek	4
3.1	Instandhoudingsdoelstellingen	4
3.2	Effectbepaling en significantie van effecten	5
4	Verstorende en schadelijke effecten	7
4.1	Inleiding	7
4.2	Beoogde ontwikkelingen en activiteiten in het plangebied	7
4.3	Mogelijke effecten	7
5	Eindconclusies: beoordeling van effecten	11
6	Geraagdpleegde bronnen	12
Bijlagen		
I	 Stroomschema Natuurbeschermingswet	
II	 Resultaten effectenindicator	
III	 Ontwerp-aanwijzingsbesluit Havelte-Oost	

2 TOETSINGSKADER NATUURBESCHERMINGSWET

2.1 Inleiding

In het door het Ministerie van LNV opgestelde ontwerpbesluit 'Havelte-Oost' zijn zogenaamde instandhoudingdoelstellingen opgenomen die de doelen beschrijven voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Habitatrichtlijn voor de speciale beschermingszone Havelte-Oost. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat worden gebracht of gehouden en vormen de basis van deze toetsing. In hoofdstuk 3 wordt hier verder op in gegaan.

2.2 Consequenties van de aanwijzing als Natura 2000-gebied

In bijlage I is een stroomschema opgenomen, afkomstig uit het document 'Handreiking Natuurbeschermingswet 1998' (Ministerie van LNV 2005a). Het schema geeft overzichtelijk weer welke procedures gevolgd moeten worden bij projecten of handelingen waarop de Nb-wet van toepassing kan zijn. Er zijn globaal drie mogelijkheden:

1) Er zijn zeker geen negatieve effecten.

In dit geval is ook geen vergunning nodig.

2) Er zijn mogelijk wel negatieve effecten maar deze zijn niet significant.

In dit geval dient via een zogenaamde verstorings- of verslechteringsstoets nagegaan te worden of er sprake is van een aanvaardbare verstoring of verslechtering. Op basis hiervan wordt een vergunning verleend of geweigerd.

3) Er is een kans op significante negatieve effecten.

In dit geval dient een zogenaamde 'passende beoordeling' uitgevoerd te worden. Indien blijkt dat er significante effecten zijn, wordt een vergunning alleen verstrekt indien gelijktijdig voldaan wordt aan een drietal criteria, de zogenaamde ADC-criteria - zijn er alternatieven, is het een dwingende reden en is er compensatie. Bovendien moeten ook andere ontwikkelingen die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor het gebied meegenomen worden in de afweging (cumulatieve effecten).

In de regel wijkt een ecologische beoordeling in de vorm van een 'Verstorings- en Verslechteringsstoets' niet af van die van een 'Passende beoordeling'. In beide gevallen worden effecten zorgvuldig in beeld gebracht, alleen de eindconclusie verschilt - niet significant versus wel significant. Het verschil bestaat er uit dat wanneer uit de ecologische beoordeling volgt dat er sprake kan zijn van significant negatieve effecten, er aanvullende studies uitgevoerd moeten worden om aan de ADC-criteria te kunnen voldoen.

2.3 Verantwoordelijkheden

De minister van LNV of de provincie - afhankelijk van de locatie - is verantwoordelijk voor handhaving van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Zij dienen conform artikel 19a & b van de Natuurbeschermingswet in overleg met eigenaren, gebruikers en andere belanghebbenden, een beheerplan op te stellen. De natuurgebieden worden op deze manier duurzaam beschermd en de voor de gebieden geselecteerde soorten en habitattypen worden in stand gehouden. In een beheerplan moeten de maatregelen worden beschreven die moeten zorgen voor het bereiken of handhaven van de instandhoudingdoelstellingen. Het bevoegd gezag mag 'passende

maatregelen' nemen om af te dwingen dat instandhoudingdoelstellingen worden gehaald of blijven gehandhaafd. (www.natura-2000.nl)

De initiatiefnemer van een (mogelijk) schadelijke activiteit of ingreep is verantwoordelijk voor het leveren van informatie over de effecten op instandhoudingdoelstellingen. Dit wordt door het bevoegd gezag getoetst. Het gezag dat eigenaar is van het grootste gedeelte van een Natura 2000-gebied wordt aangemerkt als zijnde bevoegd gezag. In het geval van Natura 2000-gebied Havelte-Oost is dit de provincie Drenthe.

In geval van een toetsing aan artikel 19 van de Natuurbeschermingswet moet het gezag op grond van de verkregen gegevens én kennis verzameld uit diverse bronnen, de zekerheid hebben dat er geen schadelijke gevolgen zijn. Een vergunning kan dan worden verleend. Overigens moet iedereen voldoende zorg in acht nemen voor de instandhouding van een beschermd Natura 2000-gebied. Dit houdt in ieder geval in dat iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelstelling, nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied veroorzaakt, verplicht is deze handelingen achterwege te laten of te beperken als dit niet mogelijk is (Ministerie LNV 2005a).

3 METHODIEK

3.1 Instandhoudingsdoelstellingen

De staat van instandhouding van soorten, habitats en hun instandhouding-doelen zijn weergegeven in de doelen- en gebiedendocumenten (Ministerie van LNV 2006a & 2006c, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000). De instandhoudingdoelstellingen behelzen het in stand houden van een duurzame populatie van een specifieke soort of habitat. De doelstellingen kunnen bijvoorbeeld worden behaald door behoud, verbetering of vergroting van het biotoop waarin de soort voorkomt. Er kan onderscheid gemaakt worden in 'algemene doelen', 'habitattypen', 'soorten' en 'complementaire doelen'. Het ontwerpbesluit (Min. LNV 2006d) met de instandhoudingsdoelen is als complete bijlage toegevoegd (Bijlage III).

Algemene doelen

De volgende vijf algemene doelen zijn geformuleerd voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland:

- 1) Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- 2) Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- 3) Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- 4) Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- 5) Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Habitattypen

Voor het Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost' zijn maar liefst 10 habitattypen aangemeld, waaronder twee prioritaire typen. Het betreft vier typen heide, twee typen grasland, vennen, actief hoogveen, veenslenken en oude eikenbossen. Onderstaand worden de officiële benamingen gegeven:

- H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*
- H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum*
- H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- H4030 Droge Europese heide
- H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- H7110 *Actief hoogveen
- H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*
- H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*

Voor de meeste habitattypen geldt de doelstelling 'behoud van oppervlakte en verbetering van kwaliteit'. Voor enkele geldt ook een doel van 'uitbreiding oppervlakte'.

Soorten: Kamsalamander

De enige soort die specifiek is aangewezen voor 'Havelte-Oost' is Kamsalamander. De soort komt voor in het zuidelijke gedeelte met ondermeer een grote populatie in het Finse meertje, hemelsbreed op circa 1,5 kilometer afstand van het plangebied. Deze kernpopulatie is onderdeel van een meta-populatie in het omliggende buitengebied rondom Uffelte en Havelte, waar de soort verspreid voorkomt (Ministerie van LNV 2006d). In het ontwerpbesluit voor Havelte-Oost is om deze reden specifiek aangegeven dat de relatie tussen het Habitatrichtlijngebied en de omgeving een punt van aandacht is.

Complementaire doelen: Tapuit

Nieuw in de aanwijzingsbesluiten is dat aanvullend aan de instandhoudingsdoelstellingen complementaire doelen toegevoegd kunnen worden (Artikel 10a, derde lid Natuurbeschermingswet). Complementaire doelen zijn geformuleerd voor soorten en habitattypen met een matig tot zeer ongunstige staat van instandhouding. In het geval van Habitatrichtlijngebied 'Havelte-Oost' geldt een complementair doel voor Tapuit van 'behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van tenminste 10 broedparen'. De soort heeft een landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding en komt momenteel voor in een populatiegrootte van 4-13 paren.

3.2 Effectbepaling en significantie van effecten

In een toetsing aan de Natuurbeschermingswet dient beschreven te worden welke aspecten mogelijk negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. Voor het toetsen van effecten van ruimtelijke ingrepen en activiteiten wordt in de regel gebruik gemaakt worden van algemene ecologische principes en diverse studies naar de effecten van verstoringfactoren. Er bestaan echter vrijwel geen dosis-effect studies aan de hand waarvan nauwkeurig in beeld gebracht kan worden hoe groot effecten zullen zijn. In de regel kan daarom slechts globaal voorspeld worden of en in welke mate effecten zullen optreden.

Centraal staat daarbij steeds de vraag in hoeverre de plannen tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zullen leiden. Om te bepalen of een effect significant is in het licht van de doelstelling van de Vogel- en Habitatrichtlijn, moet gebruik gemaakt worden van het principe van de gunstige staat van instandhouding van een soort of habitat, conform Artikel 6 van de Habitatrichtlijn (EG 2000). Om een soort of habitat in een gunstige staat van instandhouding te houden moet:

- uit populatiedynamische gegevens blijken dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van het natuurlijke habitat waarin zij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn ook blijft;
- blijken dat het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort binnen afzienbare tijd niet kleiner lijkt te worden;
- er een voldoende groot habitat bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden;
- in het geval van habitats blijken dat de omvang en de kwaliteit binnen afzienbare tijd niet kleiner lijkt te worden.

Dit houdt in dat in geval van soorten gebeurtenissen die bijdragen aan een afname van de populatieomvang, het verspreidingsgebied en het habitat, en in het geval van habitats gebeurtenissen die bijdragen aan een afname van de omvang en de kwaliteit, allen kunnen worden beschouwd als een significant effect op de betrokken soort of habitat in het gebied.

De bovenbeschreven criteria uit de Habitatrichtlijn zijn op de volgende wijze toegepast om te beoordelen of en in welke mate effecten significant zijn en of dit strijdig is met de instandhoudingsdoelstellingen:

- Om een indruk te krijgen van de omvang van een effect, is gekeken naar het relatieve voorkomen van kwalificerende soorten en habitats in de omgeving van het plangebied.
- Om een indruk te krijgen van de ernst van een effect wordt gekeken naar de trends in de aantallen per soort of habitat zoals deze aanwezig zijn in het Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost'. Daarnaast is ook gekeken naar de landelijke staat van instandhouding van een soort of habitat. Naarmate een soort of habitat een sterkere neerwaartse populatietrend vertoont en de landelijke staat van instandhouding ongunstiger is, wordt een effect als ernstiger beoordeeld.

Tenslotte wordt bepaald in hoeverre het effect wel of geen afbreuk doet aan de instandhoudingdoelstellingen per soort en in welke mate de algemene doelen voor behoud en herstel van Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost' worden beïnvloed.

In situaties waarin het waarschijnlijk is dat er significante effecten kunnen optreden is het voor een zorgvuldige en betrouwbare beoordeling onontbeerlijk recente verspreidingsgegevens van kwalificerende soorten en habitats op te vragen. In de voorliggende situatie is dit echter niet noodzakelijk geacht omdat het op voorhand niet aannemelijk was dat effecten zouden optreden.

4 VERSTORENDE EN SCHADELIJKE EFFECTEN

4.1 Inleiding

In een toetsing van de Natuurbeschermingswet dient beschreven te worden welke aspecten mogelijk verstorende en schadelijke effecten kunnen hebben op de kwalificerende soorten van het Habitatrichtlijngebied.

Algemene voorbeelden van mogelijke verstorende en schadelijke effecten zijn:

- oppervlakteverlies;
- chemische effecten zoals uitstoot van schadelijke stoffen;
- fysieke effecten zoals wijziging van grondwaterstanden of -stromen, en vernietiging van geomorfologie;
- verstorende effecten zoals geluidsbelasting, lichthinder en bewegingsverstoring;
- verkeerd en/of geen beheer of onderhoud.

Bij een beoordeling dient altijd gekeken te worden naar effecten tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase. Of schadelijke effecten daadwerkelijk kunnen optreden hangt af van de aard en reikwijdte van de ingrepen/ activiteiten aan de ene kant en anderzijds van de gevoeligheid van kwalificerende soorten en habitats hiervoor. Beide aspecten moeten dus in beeld gebracht worden. Onderstaand wordt nader ingegaan op de specifieke activiteiten en ontwikkelingen in het plangebied en mogelijke effecten hiervan op het Habitatrichtlijngebied 'Havelte-Oost'. In hoofdstuk 3 zijn de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende soorten en habitats besproken.

4.2 Beoogde ontwikkelingen en activiteiten in het plangebied

Het recreatiecentrum Hesselte ligt aan de noordrand van het dorp Havelte en is ruim 8 hectare groot. Het bedrijf bestaat momenteel uit 63 recreatiewoningen, 55 vaste standplaatsen voor stacaravans, 22 toeristische kampeerplaatsen en 6 chalets. Daarnaast zijn er diverse centrale voorzieningen aanwezig.

Het terrein wordt door de Wandelbosweg in tweeën verdeelt: een oostelijk en een westelijk gedeelte. Het oostelijke gedeelte is enkele jaren geleden opnieuw ingericht, de huidige plannen betreffen de ontwikkeling van het westelijke gedeelte van het recreatiecentrum. Het gaat om de volgende ontwikkelingen:

- 1) Omvorming van het hoofdgebouw tot een multifunctionele accommodatie door realisatie van 18 studio's ter vervanging van de huidige appartementen, een in pandige bedrijfswoning en diverse voorzieningen (zwembad, wasserette etc). De voorzieningen worden ook opengesteld voor derden.
- 2) Herinrichting van het westelijke terrein met infrastructuur en parkeergelegenheid.

Voor een uitgebreide beschrijving van de plannen wordt verwezen naar het Bestemmingsplan Hesselte (Stedebouwkundig adviesbureau Witpaard partners, oktober 2006).

4.3 Mogelijke effecten

Inleiding

De zone tussen het plangebied en het noordelijk gelegen gedeelte van het Habitatrichtlijngebied is minimaal 470 meter breed en is gevuld met de woonwijk Meerkamp, een sportterrein en meer naar het oosten - tussen de Kolonieweg en de Ruiterweg - een golfterrein. Het golfterrein ligt overigens gedeeltelijk binnen de

begrenzing van het Habitatrichtlijngebied. Hier is het voorkomen van Kamsalamander bekend.

Het Habitatrichtlijngebied strekt zich ook uit in oostelijke en zuidoostelijke richting en ligt hier op een minimale afstand van ca. 570 meter. In de tussenliggende zone liggen van zuid naar oost agrarische graslanden en akkers, het oostelijke deel van het recreatiecentrum en het eerder genoemde golfterrein.

Directe schadelijke effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en habitatvernietiging van het Habitatrichtlijngebied zijn niet aan de orde omdat het plangebied op ruime afstand (minimaal 470 meter) buiten de begrenzing van het Habitatrichtlijngebied is gelegen.

Ook uitstralende effecten als licht- en geluidhinder en bewegingsverstoring zijn op voorhand uit te sluiten vanwege de afstand, de afscherming van het plangebied door groenstructuren en omliggende infrastructuur en bebouwing en het gegeven dat de kwalificerende habitats en Kamsalamander hier ongevoelig voor zijn (zie ook verder in hoofdstuk 5 en Bijlage II). Tapuit is hier wel gevoelig voor, maar leefgebieden van deze soort - heide en zandverstuivingen - liggen op nog grotere afstand zodat effecten eveneens kunnen worden uitgesloten.

In de onderhavige situatie zullen eventuele schadelijke effecten voornamelijk veroorzaakt kunnen worden door:

- *Aanlegfase:*
 - 1) beïnvloeding van (grond)waterstromen;
 - 2) toename uitstoot van milieubelastende stoffen;
 - 3) barrières in de uitwisseling van soorten.
- *Gebruikfase:*
 - 4) toename uitstoot van milieubelastende stoffen;
 - 5) toename recreatieve uitloop;
 - 6) barrières in de uitwisseling van soorten.

Ad. 1) Grond- en oppervlaktewater

In het plangebied liggen geen wateren die in directe verbinding staan met het Habitatrichtlijngebied, zodat directe hydrologische effecten, beïnvloeding van waterkwaliteit en verstoring van uitwisselingsmogelijkheden van soorten kan worden uitgesloten. In het bouwproject wordt het regenwater afgekoppeld en geïnfilteerd. Het plangebied ligt in een zone van hydrologische beïnvloeding, hetgeen betekent dat wijzigingen in de grondwaterstand van invloed kunnen zijn op functies en waarden in de omgeving, zoals bijvoorbeeld kwalificerende habitats van de Speciale beschermingszone 'Havelte -Oost'.

In het bestemmingsplan is ruimschoots aandacht besteed aan de waterhuishouding. Hiervoor is een apart advies bijgevoegd (Bijlage 1 'Wateradvies') dat goedkeuring heeft gekregen van het Waterschap Reest en Wieden. Uitgangspunt is dat de grondwaterstand niet gewijzigd wordt.

Om bovenbeschreven redenen wordt geconcludeerd dat er geen kwantitatieve beïnvloeding van oppervlaktewater en grondwaterstromen plaats vindt.

Ad. 2 & 4) Milieubelastende stoffen

Herontwikkeling en gebruik van het terrein zal een toename geven van de uitstoot van stoffen die geproduceerd worden door verbranding van fossiele brandstoffen (verkeer, verwarming etc) en stoffen die via de riolering worden afgevoerd.

Een deel van deze stoffen kan een belasting opleveren voor beschermde soorten en habitats van het Habitatrichtlijngebied. Dit geldt met name voor stikstofverbindingen die een verzurende en vermestende werking hebben. Vooral habitats op schrale en droge gronden, zoals ook aanwezig in het Habitatrichtlijngebied, zijn hier gevoelig voor (zie Effectenindicator Bijlage II). Het plan voldoet aan het 'Besluit Luchtkwaliteit' waarin

grenswaarden zijn gegeven voor verontreinigde stoffen en waarmee een schone luchtkwaliteit wordt gegarandeerd. Hiermee is echter niet op voorhand uitgesloten dat er geen verzurende en vermestende effecten kunnen optreden. De van uitstoot verzurende en vermestende stoffen door fossiele brandstoffen (NOx) wordt - in tegenstelling tot ammoniakemissie door veehouderijen - echter beschouwd als een zogenaamde diffuse bron. Deze stoffen verplaatsen zich over grote afstand door de lucht voordat zij neerslaan. Het effect van lokale emissies is daarom te verwaarlozen ten opzichte van de enorme achtergronddepositie van overige bronnen (Albers 2001, Dam *et al.* 2001, Gies, Bleeker & Van Dobben 2006). Om deze reden kan worden uitgesloten dat de toename van de lokale emissie een effect zal hebben op verzurings- en vermistingsgevoelige habitats van de Speciale beschermingszone.

Riolering vindt plaats via een gescheiden stelsel waarop afvalwater dat vrijkomt binnen het plangebied wordt geloosd. Oppervlakte- en grondwater worden zodoende niet kwalitatief belast.

Ad. 3 & 6) Versnippering en barrières

Ook al ligt het plangebied op ruime afstand van het Habitatrichtlijngebied, toch dient altijd in aanmerking genomen te worden dat op deze afstand effecten kunnen optreden die strijdig zijn met de instandhoudingsdoelstellingen van de Speciale beschermingszone. Een van de mogelijke effecten is dat plannen buiten de begrenzing van het richtlijngebied een barrière kunnen opwerpen voor de migratie van kwalificerende soorten.

De enige soort die zich kwalificeert voor het gebied is Kamsalamander. Voor deze soort is het van belang dat er uitwisseling kan plaatsvinden met populaties buiten het richtlijngebied. Ten behoeve van een betere uitwisseling tussen populaties wordt momenteel de Ecologische Hoofdstructuur uitgebreid en versterkt. Verbindingszones met het Habitatrichtlijngebied 'Havelte-Oost' liggen allen aan de noordzijde, waar verbindingen met het Dieverzand, de Dwingeloosche heide en langs de Wapserveense Aa en de Vledder Aa worden ingericht (Provincie Drenthe 1997 & 1998). Aan de zuidzijde ter hoogte van het plangebied ontbreken ecologische verbindingen of plannen daarvoor. Bovendien ligt het plangebied ingesloten door bebouwing en andere functies (sportterrein en overige deel recreatiebedrijf). Om deze reden kan geconcludeerd worden dat de plannen geen barrières zullen opwerpen voor de kwalificerende soort Kamsalamander.

Voor Tapuit die als complementair doel is opgenomen, zijn effecten als versnippering of barrièrewerking in het omliggende landschap buiten de begrenzing van het richtlijngebied niet aan de orde omdat het een vogelsoort betreft.

Ad 5) Uitloop en verstoring

Als gevolg van de toenemende recreatieve activiteit op de locatie kan ook het aantal recreanten dat het Habitatrichtlijngebied betreedt toenemen. Het is erg lastig om te bepalen welke invloed dit kan hebben op de beschermde waarden van 'Havelte-Oost'. In het gebied vindt immers al veel recreatie plaats en een toename als gevolg van de ontwikkeling van recreatiecentrum Hesselte zal daardoor niet of moeilijk meetbaar blijken, laat staan het effect daarvan op de natuur. Het thema van de toelaatbare recreatiedruk op de 'Havelte-Oost' overstijgt de reikwijdte van de voorliggende toets.

Het gebied is grotendeels toegankelijk via openbare paden. Hoe om te gaan met recreatie in het gebied is eerder een thema dat thuishoort in het beheerplan. Gebieden waar recreatie voor overlast zorgt of dreigt te zorgen kunnen eventueel periodiek of permanent van recreatie worden afgesloten. Voor een globale indruk van de mogelijke effecten van recreatie hebben we ons in voorliggende toets beperkt tot op het in beeld brengen van de natuurwaarden binnen 'Havelte-Oost' welke gevoelig zijn voor de effecten van recreatie. Hiervoor is gebruik gemaakt van de zogenaamde effectenindicator zoals die op de website van het Ministerie van LNV beschikbaar is (zie bijlage II).

De uitkomsten laten zien dat alle habitattypen gevoelig zijn voor betreding. Kamsalamander is ongevoelig voor geluidbelasting en verstoring door mensen, maar wel voor fysieke aantasting van leefgebied. Tapuit is nog niet in de effectenindicator opgenomen, maar aangenomen mag worden dat deze soort net als andere broedvogelsoorten gevoelig is voor verstoring door mensen (Krijgsveld *et al.* 2004). Verwacht wordt dat de toename van recreatieve belasting van het Habitatrictlijngebied als gevolg van de herontwikkeling van het recreatieterrein zeer gering is, ten opzichte van de huidige totale recreatieve druk in het gebied. De regulering van deze druk moet plaats vinden middels betredingsbeperkingen in ruimte en tijd. Effecten op kwalificerende habitats en kamsalamander zijn onwaarschijnlijk indien mensen zich aan deze betredingsbeperkingen houden. Effecten op Tapuit zijn niet in te schatten, maar zoals eerder gezegd wordt verstoring door mensen vanaf de paden niet gezien als relevant voor deze voortoets

5 EINDCONCLUSIES: BEOORDELING VAN EFFECTEN

In de voorgaande hoofdstukken is geconcludeerd dat mogelijke effecten als gevolg van aanleg en gebruik van recreatiecentrum Hesselte kunnen optreden als gevolg van verandering van (grond-)waterkwaliteit en -kwantiteit, uitstoot van verzurende en vermestende stoffen, het ontstaan van barrières in habitat en trekroutes van Kamsalamander en verstoring door mensen in het gebied zelf (recreatieve uitloop). Overige verstoringbronnen die op afstand uitwerken ('externe werking') zijn uitgesloten vanwege de afstand tussen het plangebied en het richtlijngebied, bufferende werking van omringende groenstructuren en andere functies, de wijze waarop de werkzaamheden uitgevoerd worden en de gevoeligheid van soorten en habitats voor verstoring. In onderstaande tabel is dit alles samengevat:

Tabel 1: Samenvatting van mogelijke verstoringbronnen op kwalificerende habitats en soorten van Habitatrichtlijngebied 'Havelte-Oost' en de mate waarin verstoringseffecten kunnen optreden als gevolg van aanleg en gebruik van het westelijke deel van Recreatiecentrum Hesselte.

Effecten	Habitats	Kamsalamander	Tapuit
Grond- en oppervlaktewater	--	--	--
Milieubelastende stoffen	--	--	--
Versnippering/ barrières	--	--	--
Verstoring door recreatieve uitloop	--	--	?/n.v.t.
Overige verstoring via externe werking	--	--	--

+ significante effecten
 - wel effecten, maar niet significant
 -- zeker geen effecten
 ? onbekend
 nvt niet van toepassing

Geconcludeerd wordt dat aanleg en gebruik van het recreatiecentrum Hesselte zeker geen effecten zal hebben op de kwalificerende habitats en soorten en dat geen afbreuk gedaan wordt aan de instandhoudingdoelstellingen en aan de algemene doelen voor behoud en herstel van Natura 2000-gebied 'Havelte-Oost'.

6 GERAAGDPLEEGDE BRONNEN

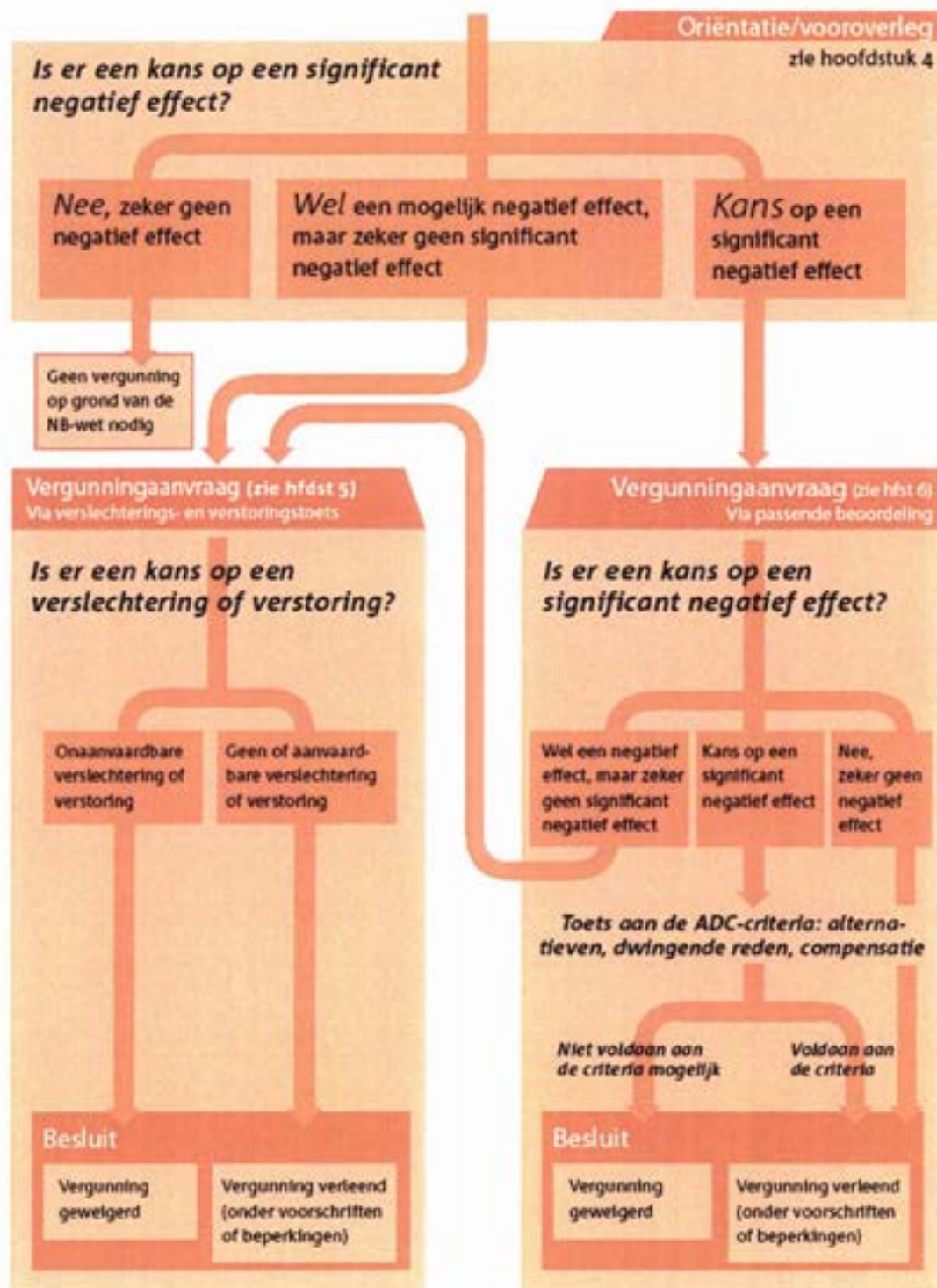
- Albers, R. J. *et al.* (2001). Evaluatie van de verzuringsdoelstellingen: de onderbouwing. Rapport 725501001, RIVM, Bilthoven.
- Dam, J.D. van et al. (2001). Effecten van verplaatsen van agrarische ammoniakemissies; verkenning op provinciaal niveau. Rapport 725501003, RIVM, Bilthoven.
- Dobben, H. van et al. (2006). Monitoring structuur en functie van Habitattypen, Leefgebied van soorten. Conceptrapport augustus 2006.
- Europese Gemeenschappen (2000). Beheer van 'Natura 2000'-gebieden. De bepaling van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG).
- Gies, E., A. Bleeker & H. van Dobben (2006). Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden. Een onderzoek naar de wijze waarop in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn getoetst kan worden of vergunningverlening kan leiden tot significant negatieve effecten op de natuur. Eindconcept 28 april 2006. Alterra, Wageningen.
- Hoof, T. van (2003). Brussel in de stal. De IPPC-richtlijn en de MER-toets bij de vergunningverlening voor de intensieve veehouderij. Provinciale Milieufederaties & Stichting Natuur en Milieu.
- Krijgsveld, K.L., S.M.J. van Lieshout, J. van der Winden & S. Dirksen (2004). Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg bv (rapport 03-187) in opdracht van Vogelbescherming Nederland.
- Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- Ministerie van LNV (2005a). Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998.
- Ministerie van LNV (2005b). Werken aan Natura 2000. Het onderdeel stappenplan voor de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Brochure.
- Ministerie van LNV (2005c). Checklist gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.
- Ministerie van LNV (2005d). Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving. Directie natuur.
- Ministerie van LNV (2006a). Natura 2000 doelendocument - hoofddocument. Juni 2006.
- Ministerie van LNV (2006b). Natura 2000 doelendocument - bijlagedocument. Juni 2006.
- Ministerie van LNV (2006c). Hoofdlijnen begrenzing en selectie Natura 2000 gebieden. Concept november 2005. Ministerie van LNV (2005a). Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998.
- Ministerie van LNV (2006d). Ontwerpbesluit Havelte-Oost.
- Provincie Drenthe (1997). Ecologische verbindingzones. Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap.
- Provincie Drenthe (1998). Vledder en Wapserveense Aa. Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap.
- SOVON & CBS (2005). Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

www.drenthe.nl
www.hetInVloket.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

BIJLAGEN

BIJLAGE I: STROOMSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET

Project of handeling

BIJLAGE II: RESULTATEN EFFECTENINDICATOR

Onderstaande resultaten zijn gegenereerd met behulp van de effectenindicator zoals te vinden op de website van het Ministerie van LNV (www.minilnv.nl). Als variabelen zijn in de effectenindicator het betreffende Habitatrichtlijngebied ingevoerd en als activiteit 'recreatie'.

Storingsfactor	1	12	15	16
Habitattype 2310				
Habitattype 2320				
Habitattype 2330				
Habitattype 4010				
Habitattype 6230				
Habitattype 7150				
Habitattype 9190				
Kamsalamander				
		...	...	
 zeer gevoelig				
 gevoelig				
 niet gevoelig				
 n.v.t.				
 onbekend				

Toelichting op de storingsfactoren

1 Oppervlakteverlies

Verlies aan leefgebied is evident van invloed op planten- en diersoorten. Door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen tengevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook is bij kleine leefgebieden de grens met het omringende landschap relatief langer. Hierdoor neemt de invloed van de directe omgeving op de abiotische gesteldheid van het leefgebied toe. De kwaliteit van het leefgebied kan daardoor worden aangetast.

12 Geluid

Voor sommige soortgroepen zijn nadelige effecten van geluidsbelasting bekend. Van broedvogels is bijvoorbeeld bekend dat gebieden met een te hoge geluidsbelasting vermeden worden en dat het reproductiesucces in deze gebieden lager is dan in ongestoorde gebieden (Reijnen & Poppen 1994, 1995). Deze dosis-effect relatie is goed gekwantificeerd en vertaald in normen voor de praktijk (Reijnen et al 1995).

15 Verstoring door mensen

De aanwezigheid van mensen (eventueel in gezelschap van honden of andere huisdieren) kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Een bekend voorbeeld waarbij de aanwezigheid van mensen tot verstoring kan leiden is (water)recreatie (Henkens 1995, 1999). Maar ook de aanwezigheid van bebouwing (bijvoorbeeld een bedrijventerrein) kan tot verstoring van soorten door mensen leiden. Soort(groepen) verschillen in hun gevoeligheid voor recreatie. Ook hier geldt dat de kennis over effecten vaak nog is beperkt tot het kwalitatief signaleren van risico's. Relatief goed onderzocht zijn de effecten van recreatie op broedvogels. Van broedvogels is bekend dat afhankelijk van de recreatiedruk gebieden langs druk bezochte paden lagere dichtheden en een verminderd reproductiesucces hebben. Ook zijn negatieve effecten bekend van (water)recreatie op het foerageren van vogels en zoogdieren (Pouwels & Vos 2001; Joslin et al 1999).

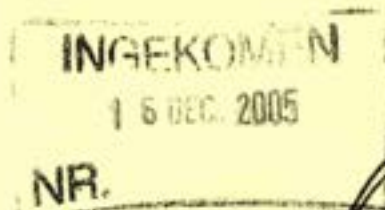
16 Mechanische effecten

Door mechanische activiteiten kunnen negatieve effecten op soorten en habitats optreden. Ook hier geldt dat de kennis over effecten vaak nog is beperkt tot het kwalitatief signaleren van risico's. Bodemverdichting als gevolg van betreding kan bijvoorbeeld leiden tot een verandering van de soortensamenstelling van een habitattype. Sterke golfslag in water kan tot beschadiging van oevervegetatie leiden. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens hebben vogelsterfte tot gevolg (Winkelman 1992 a-d). De sterfte kan, afhankelijk van de omvang, een negatief effect op de populatieomvang tot gevolg hebben.

**BIJLAGE III:ONTWERP-AANWIJZINGSBESLUIT HAVELTE-
OOST**

2.

Wateradvies

Reest & Wieden
waterschap

Gemeente Westerveld
t.a.v. mevrouw R. Ipema
Postbus 50
7970 AB HAVELTE

Meppel, 15 december 2005
verzonden op: 15 DEC 2005
uw kenmerk:
uw brief van:
ons kenmerk: WBHWOP/MMa/5341
fws

onderwerp: watertoets 'Bestemmingsplan Hesselte'

Geachte mevrouw Ipema,

Adviesbureau Witpaard – Partners heeft ons om een wateradvies gevraagd op het concept 'Bestemmingsplan Hesselte' in het kader van de watertoets. Over dit plan is overleg gevoerd en uiteindelijk is een waterparagraaf opgesteld.

Uitgaande van deze waterparagraaf komt het waterschap Reest en Wieden tot het volgende advies:
"De procedure in het kader van de watertoets is gevoerd conform de Handreiking Watertoets II. Het waterschap Reest en Wieden geeft een positief wateradvies".

Een afschrift van deze brief is naar de provincie Drenthe gestuurd, zodat zij op de hoogte zijn van het advies. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer M. Manenschijn, Medewerker stedelijk waterbeheer en ruimtelijke ordening, telefoonnummer 0522-276819.

Hoogachtend,

ir. J. Super,
Afdelingshoofd Onderzoek en
Planvorming